Euroopan parlamentti
2019-2024

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta
Puheenjohtaja

7.9.2023

Johan Van Overtveldt
Puheenjohtaja
Budjettivaliokunta
Bryssel

Asia: **Lausunto vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamisesta (2023/0201R(APP))**

Commented [PH1]: POS: katsotko, että tämä on irrallaan edellisistä segmenteistä

Arvoisa puheenjohtaja

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokuntaa on pyydetty antamaan edellä mainitussa menettelyssä lausunto valiokunnallenne. Valiokunta päätti antaa kyseisen lausunnon kirjeen muodossa.

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta käsitteli asiaa ja päätti kokouksessaan 18. heinäkuuta 2023 pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy.

Kunnioittavasti

Dragoş Pîslaru

EHDOTUKSET

A. ottaa huomioon, että tämän hetken korkea inflaatio ja moninaiset kriisit ovat aiheuttaneet suuria paineita monivuotisen rahoituskehyksen nykyisiin enimmäismääriin, mikä kuluttaa loppuun käytettävissä olevat liikkumavarat, joiden avulla voidaan vastata EU:n nykyisiin ja tuleviin haasteisiin, saavuttaa EU:n pitkän aikavälin tavoitteet ja säilyttää riittävä investointitaso EU:n ohjelmissa ja politiikoissa, myös tärkeissä painopisteissä, kuten oikeudenmukaisessa, vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä; ottaa huomioon, että nämä moninaiset kriisit vaikuttavat EU:n sosiaaliseen ja taloudelliseen tilanteeseen, muun muassa EU:n työmarkkinoihin ja elinoloihin, ja uhkaavat vaikuttaa kielteisesti kasvuun ja työllisyyteen; ottaa huomioon, että EU:n talousarvion on vastattava tehokkaasti muuttuviin tarpeisiin ja tuettava ihmisiä kriiseissä, erityisesti kun inflaation kiihtyminen ja ruoan ja energian hintojen nopea nousu kaikkialla EU:ssa vaikuttavat kaikista haavoittuvimpiin väestöryhmiin, lisäävät entisestään eriarvoisuutta ja pahentavat köyhyyttä; ottaa huomioon, että palkkojen ennustetaan nousevan inflaatiota hitaammin, minkä vuoksi työntekijät menettävät ostovoimaansa ja heidän elinolonsa voivat heikentyä; ottaa huomioon, että tämä tulee myös lisäämään paineita, jotka kohdistuvat sosiaalipolitiikan valmiuksiin sekä automaattisiin vakauttajiin, kuten kansallisiin työttömyysjärjestelmiin;

B. ottaa huomioon, että noin 96,5 miljoonaa eurooppalaista eli 21,9 prosenttia EU:n väestöstä on tällä hetkellä köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa ja että lasten keskuudessa osuus on 24,7 prosenttia; ottaa huomioon, että vuonna 2021 tehdyn unionin laajuisen tutkimuksen mukaan noin 34 miljoonalla eurooppalaisella eli lähes 6,9 prosentilla EU:n väestöstä ei ole varaa lämmittää kotiaan riittävästi[1]; ottaa huomioon, että energiaköyhyyden seurantakeskus on arvioinut, että yli 50 miljoonaa kotitaloutta EU:ssa kärsii energiaköyhyydestä;

C. ottaa huomioon, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevassa toimintasuunnitelmassa asetetaan EU:lle tavoitteiksi, että vähintään 78 prosentilla 20-64-vuotiaista on työpaikka, vähintään 60 prosenttia kaikista aikuisista osallistuu koulutukseen vuosittain ja köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien määrää vähennetään vähintään 15 miljoonalla, josta vähintään 5 miljoonaa on lapsia; ottaa huomioon, että toimintasuunnitelmassa hyväksyttiin myös useita ehdotuksia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä; ottaa huomioon, että nykytilanteessa näiden tavoitteiden saavuttaminen on käymässä entistä haastavammaksi, sillä köyhyyden ja työttömyyden ennustetaan lisääntyvän; ottaa huomioon, että sosiaalisen suojelun järjestelmiin kohdistuu kovia paineita lieventää kriisin sosiaalisia vaikutuksia, antaa tukea pakolaisille ja varmistaa, että kaikilla on ihmisarvoiset elinolot sekä mahdollisuus käyttää laadukkaita peruspalveluja, joita ovat esimerkiksi terveydenhuolto, koulutus ja asuminen;

D. katsoo, että ammattitaitoinen työvoima on ratkaisevan tärkeää sosiaalisesti oikeudenmukaisen ja kohtuullisen vihreän ja digitaalisen siirtymän varmistamiseksi ja unionin kestävän kilpailukyvyn ja ulkoisten häiriöiden sietokyvyn vahvistamiseksi; toteaa, että asianmukaisemmat ja paremmin tarpeita vastaavat taidot tarjoavat uusia

[1] Sosiaalista ilmastorahastoa koskevan asetuksen johdanto-osan 13 kappale: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32023R0955&qid=1686746723482.

mahdollisuuksia ja antavat ihmisille tilaisuuden osallistua täysimittaisesti työmarkkinoille, yhteiskunnan toimintaan ja demokratiaan, hyödyntää vihreän ja digitaalisen siirtymän tarjoamia mahdollisuuksia sekä käyttää oikeuksiaan; ottaa huomioon, että Euroopan osaamisen teemavuoden tarkoituksena on uudelleen- ja täydennyskoulutuksen avulla tukea unionin sosiaalisen markkinatalouden kestävää kasvua ja puuttua osaamisvajeeseen, josta kärsii 77 prosenttia[2] yrityksistä eri puolilla unionia, jotta voidaan parantaa unionin kilpailukykyä ja edistää laadukkaiden työpaikkojen luomista;

E. toteaa, että NextGenerationEU-ohjelmilla, kuten ReactEU-välineellä, oikeudenmukaisen siirtymän rahastolla ja elpymis- ja palautumistukivälineellä, on varmistettu taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä, oikeudenmukainen, osallistava ja syrjimätön elpyminen; toteaa, että komission käyttöön ottama eurooppalainen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäinen tukiväline (SURE) on ollut menestys; ottaa huomioon, että Euroopan strategisten teknologioiden kehysväline (STEP) on osa EU:n toimia, joilla vastataan tarpeeseen lisätä investointeja kriittisiin ja kehitteillä oleviin teknologioihin Euroopassa ja puuttua työvoimapulaan ja osaamistarpeisiin, ja että sillä pyritään vahvistamaan Euroopan suvereniteettia ja turvallisuutta, parantamaan unionin kilpailukykyä sekä tehostamaan vihreää ja digitaalista siirtymää;

1. korostaa, että EU:n talousarviolla on keskeinen rooli unionin poliittisten painopisteiden toteuttamisessa, mukaan lukien vihreän ja digitaalisen siirtymän onnistuminen, etenkin kiinnittämällä erityistä huomiota syrjässä oleviin ja syrjäisimpiin alueisiin, energiaintensiivisiin aloihin ja matalan osaamistason työntekijöiden uudelleen- ja täydennyskoulutukseen sekä laadukkaiden työpaikkojen ja kunnollisten työolojen luomiseen; korostaa riittävien palkkojen ja sosiaaliturvan, korkeiden työterveys- ja -turvallisuusnormien ja sukupuolten tasa-arvoisten mahdollisuuksien merkitystä köyhyyden poistamisessa, eriarvoisuuden vähentämisessä sekä osallistavan ja sosiaalisesti oikeudenmukaisen, kestävän ja syrjimättömän elpymisen edistämisessä; korostaa, että tarvitaan vankkoja kansallisia sosiaaliturvajärjestelmiä, työajan lyhentämisjärjestelyjä, jotta voidaan välttää irtisanomisten rajut seuraukset, ja asumiskorvauksia niitä tarvitseville henkilöille; toteaa, että on tärkeää edistää kasvua, strategista riippumattomuutta ja energiaomavaraisuutta, antaa vahvaa tukea erityisesti nuoremmalle sukupolvelle, lapsille, perheille, työntekijöille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille, edistää kestävää kehitystä, jossa ketään ei jätetä jälkeen, ja varmistaa yhteenkuuluvuus ja ylöspäin tapahtuva sosiaalinen lähentyminen; kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota pienituloisiin ja haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin, kuten köyhyydessä eläviin tai köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa oleviin henkilöihin, ja tukemaan samalla keskituloisia kotitalouksia varmistamalla, että ne pysyvät yhteiskuntiemme selkärankana ja että niillä voi olla riittävät kasvumahdollisuudet, jotta voidaan edistää yleistä taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta; korostaa myös, että on tärkeää vahvistaa Euroopan terveysunionia covid-19-kriisin jälkeen, edistää oikeusvaltioperiaatetta, EU:n arvoja ja perusoikeuksia, edistää laajempia ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia kaikille ja varmistaa vahvempi

[2] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-year-skills-2023_fi.

unioni kansalaisille ja maailmannäyttämöllä;

2. huomauttaa, että taloudellinen ja poliittinen tilanne on muuttunut sen jälkeen, kun nykyisestä monivuotisesta rahoituskehyksestä neuvoteltiin; korostaa, että vuonna 2020 sovitun nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen koko ja rakenne eivät sovellu nopeaan reagointiin uusien haasteiden ja tulevien kriisitilanteiden ilmaantuessa siten, että samalla säilytettäisiin investoinnit EU:n ohjelmiin ja politiikkoihin, ja että otsakkeen 2 b mukainen tilanne on erittäin huolestuttava, koska liikkumavarat ovat hyvin rajalliset ja inflaatio aiheuttaa suuria paineita; suhtautuu myönteisesti siihen, että komissio esitti monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista koskevan ehdotuksen, johon sisältyy kestävä ratkaisu kasvaneiden velkakustannusten takaisinmaksuun (EURI-väline), jolla suojataan NextGenerationEU-ohjelmat leikkauksilta ja luodaan tilaa erityisvälineille, kuten elpymis- ja palautumistukivälineelle, ReactEU-välineelle, JTF-rahastolle ja InvestEU-ohjelmalle; katsoo kuitenkin, että tämä ehdotus ei vastaa EU:n tavoitteita, ja toistaa siksi kehotuksensa tarkistaa kiireellisesti, kattavasti ja kunnianhimoisesti vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä siten, että lisätään määrärahoja ja uusia varoja, jotta voidaan edistää kestävää kasvua ja investointeja ja tukea Eurooppa 2020 -strategian ja kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman strategisia tavoitteita sekä uudessa lainsäädännössä säädettyjä välineitä, kuten nettonollateollisuutta koskevan säädöksen mukaisia eurooppalaisia koulutusyhteenliittymiä sekä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa ja Porton julistuksessa esitettyjä aloitteita; korostaa, että on säilytettävä riittävät resurssit yhteenkuuluvuutta sekä taloudellista ja sosiaalista lähentymistä varten ja toteutettava tärkeitä politiikkoja, kuten oikeudenmukainen, vihreä ja digitaalinen siirtymä, ja myös annettava EU:lle mahdollisuus vastata uusiin haasteisiin tulevina vuosina;

3. katsoo, että monivuotisen rahoituskehyksen tarkistuksessa on otettava huomioon useita kysymyksiä, kuten se, että on tärkeää lisätä joustavuutta ja varmistaa monivuotiseen rahoituskehykseen riittävät resurssit, jotta voidaan tukea kestävää kasvua ja investointeja ja puuttua tehokkaasti covid-19-pandemian ja Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan sosiaalisiin ja työmarkkinavaikutuksiin, erityisesti työttömyyteen; muistuttaa, että nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä päätettyjä ohjelmia ja niiden määrärahoja olisi noudatettava, ja vaatii, että sosiaalisia painopisteitä ja sosiaalisia investointeja vahvistetaan monivuotisen rahoituskehyksen ja vuoden 2027 jälkeisen monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamisen yhteydessä, jotta varmistetaan EU:n talousarvion vahva ja kunnianhimoinen sosiaalinen ulottuvuus;

4. korostaa unionin rahastojen ja rahoitusvälineiden, kuten elpymis- ja palautumistukivälineen ja REpowerEU:n, ratkaisevaa roolia taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävän, oikeudenmukaisen, osallistavan ja syrjimättömän elpymisen varmistamisessa; painottaa, että Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) on oltava edelleen keskeinen tekijä unionin sosiaalisen ulottuvuuden vahvistamisessa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden mukaisesti; muistuttaa, että ESR+ on myös EU:n tärkein väline, jolla tuetaan jäsenvaltioita, ihmisiä ja alueita korkean työllisyystason saavuttamisessa, minkä ohella on varmistettava riittävät palkat, kunnolliset työolot, terveet työympäristöt ja sosiaaliturva, jotta voidaan rakentaa oikeudenmukaista sosiaalista suojelua ja kehittää ammattitaitoista, kilpailukykyistä ja sopeutumiskykyistä työvoimaa, joka on valmis siirtymään vihreään ja digitaaliseen talouteen ja tulevaan työelämään, rakentamaan osallistavia ja yhtenäisiä yhteiskuntia,

joilla pyritään poistamaan köyhyys, ja toteuttamaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa vahvistetut periaatteet; kehottaa siksi lisäämään merkittävästi ESR+:n määrärahoja erityisesti yhteiskunnan köyhimmille; korostaa työttömiksi jääneille työntekijöille tarkoitetun Euroopan globalisaatiorahaston (EGR), oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF), ReactEU-välineen ja siitä ESR+:aan osoitettujen lisävarojen, nuorisotyöllisyysaloitteen ja vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahaston (FEAD) merkitystä;

5. toteaa, että ESR+:n ja elpymis- ja palautumistukivälineen on edistettävä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa toteuttamalla sen periaatteet käytännössä ja valtavirtaistamalla sosiaaliset tavoitteet kaikkiin asiaankuuluviin säädöksiin, politiikkatoimiin ja täytäntöönpanosuunnitelmiin, jotka liittyvät NextGenerationEU-välineeseen; painottaa, että Portossa hyväksyttyjen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan toimintasuunnitelman ja tavoitteiden päivittämiseen ja täytäntöönpanoon olisi osoitettava riittävät resurssit; korostaa, että elpymis- ja palautumistukivälineellä on ollut merkittävä rooli kriisin lieventämisessä ja sitä olisi pidettävä esimerkkinä noudatettavasta toimintatavasta tulevissa kriiseissä, ja korostaa tarvetta vahvistaa hyvinvointijärjestelmiä ja investoida sosiaaliturvaan, terveydenhuollon ja koulutuksen saatavuuteen, kohtuuhintaiseen asumiseen, laadukkaisiin työpaikkoihin, korkealaatuiseen koulutukseen ja sosiaalipalveluihin haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille; katsoo, että merkittävä osa varoista olisi osoitettava sosiaalisiin investointeihin, joilla vahvistetaan hyvinvointijärjestelmiä ja investoidaan sosiaaliturvaan, terveydenhuollon ja koulutuksen saatavuuteen, kohtuuhintaiseen asumiseen, työllisyyteen, oikeudenmukaisuuteen ja sosiaalipalveluihin heikossa asemassa oleville ryhmille, ja kehottaa tässä yhteydessä komissiota varmistamaan riittävän henkilöstön tämän tehtävän tukemiseksi; katsoo, että Porton köyhyystavoitteita olisi täydennettävä EU:n tasolla toimintasuunnitelmalla ja vahvalla köyhyyden vastaisella strategialla, joita tuetaan huomattavilla investoinneilla, joilla puututaan köyhyyden kaikkiin osatekijöihin, myös työssäkäyvien köyhyyteen;

6. muistuttaa, että moninaiset kriisit ovat vaikuttaneet erityisen vakavasti nuoriin työllisyyden, koulutuksen ja henkisen hyvinvoinnin osalta; korostaa, että tarkistetussa monivuotisessa rahoituskehyksessä on asetettava etusijalle nuorten tukeminen ja toimenpiteet nuorisotyöttömyyden torjumiseksi sekä lujitettava nykyisiä aloitteita, kuten vahvistettua nuorisotakuuta;

7. korostaa unionin väestötilannetta, joka johtuu väestön ikääntymisestä, syntyvyyden vähenemisestä ja elinajanodotteen pidentymisestä; painottaa tarvetta investoida sosiaalisiin infrastruktuureihin väestökehityksen haasteeseen vastaamiseksi; painottaa, että unioni ja jäsenvaltiot eivät ole toteuttaneet politiikkatoimia vastatakseen väestörakenteen muutoksen vaikutuksiin; suhtautuu myönteisesti eurooppalaiseen hoito- ja hoivastrategiaan ja kehottaa tukemaan sitä monivuotisessa rahoituskehyksessä ja kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään parhaalla mahdollisella tavalla Euroopan rakenne- ja investointirahastoja lastenhoitoon ja ikääntyneiden ja muiden hoitoa tarvitsevien hoitoon tehtäviin investointeihin ESR+:n, InvestEU-ohjelman ja muiden sosiaalisia investointeja edistävien rahoitusvälineiden kautta;

8. suhtautuu myönteisesti unionin tavoitteeseen tehostaa toimiaan huolestuttavan korkean lapsiköyhyyden torjumiseksi ja edistää lapsiköyhyyden poistamista äskettäin luodun

eurooppalaisen lapsitakuun avulla; varoittaa kuitenkin, että nykyiset kriisit ovat pahentaneet ja pahentavat jatkossa entisestään köyhyydessä elävien tai köyhyyden vaarassa olevien lasten nykyistä huononevaa tilannetta ja että niillä tulee olemaan pitkäaikaisia seurauksia; panee merkille, että jäsenvaltiot ovat investoineet jo noin 9 miljardia euroa lapsitakuuseen sen luomisen jälkeen; kehottaa jälleen lisäämään kiireellisesti eurooppalaisen lapsitakuun rahoitusta vähintään 20 miljardilla eurolla vuosina 2021–2027 ja vaatii sisällyttämään tämän lisäyksen tarkistettuun monivuotiseen rahoituskehykseen[3]; kehottaa lisäksi komissiota asettamaan saataville ja jäsenvaltioita käyttämään kaikki käytettävissä olevat resurssit, jotta lapsitakuu voidaan panna täytäntöön tehokkaasti, mukaan lukien ESR+, ReactEU-väline ja elpymis- ja palautumistukiväline; kehottaa komissiota parantamaan EU:n jäsenvaltioiden välistä koordinointia lapsitakuuta koskevien toimintasuunnitelmien täytäntöönpanossa ja arvioimaan ja valtavirtaistamaan paremmin EU:n ja kansallisten politiikkojen vaikutusta lasten tilanteeseen;

9. korostaa, että koheesiopolitiikan rahastoihin sovellettava tilapäinen ja lyhyen aikavälin joustavuus, joka otettiin käyttöön koheesiopoliittista tukitoimea Euroopan pakolaisten auttamiseksi (CARE) koskevien ehdotusten kautta, auttoi jäsenvaltioita käsittelemään Venäjän Ukrainaa vastaan käymän sodan vaikutuksia nopeasti, vaikkakin edelleen riittämättömästi joidenkin jäsenvaltioiden tarpeiden laajuuteen nähden; suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen erityisestä välineestä Ukrainan tukemiseksi monivuotisen rahoituskehyksen jäljellä olevan ohjelmakauden ajan, jotta varmistetaan vakaa ja ennustettava rahoitus kehyksessä, jolla tuetaan Ukrainan rahoitusvakautta, edistetään sen elpymistä ja nykyaikaistamista ja toteutetaan keskeisiä uudistuksia sen tiellä kohti liittymistä Euroopan unioniin;

10. katsoo, että tarvitaan lisätoimia sodasta johtuvan työttömyyden ja vajaatyöllisyyden torjumiseksi, ja kehottaa jatkamaan ja jälleenrahoittamaan SURE-välinettä niin kauan kuin sodan sosioekonomiset seuraukset vaikuttavat kielteisesti työmarkkinoihin, jotta voidaan tukea työajan lyhentämisjärjestelyjä ja työntekijöitä, jotka joutuisivat tilapäisesti lomautetuiksi; kehottaa laatimaan tilapäisen Euroopan sosiaalista selviytymis- ja palautumiskykyä koskevan paketin, jolla koordinoidaan toimenpiteitä ja keinoja sosiaalihuolto- ja sosiaaliturvajärjestelmien vahvistamiseksi EU:ssa; painottaa, että SURE-väline on osoittautunut onnistuneeksi keinoksi torjua covid-19-pandemiasta johtuvaa työttömyyttä;

11. kehottaa jälleen komissiota kehittämään EU:hun sellaisen talouden ohjausjärjestelmän, joka perustuu joustavuuteen, solidaarisuuteen, yhdentymiseen, sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen ja lähentymiseen, sukupuolten tasa-arvoon, laadukkaisiin julkisiin palveluihin, mukaan lukien laadukas ja osallistava julkinen koulutusjärjestelmä, laadukkaisiin työpaikkoihin ja kestävään kehitykseen;

12. kehottaa komissiota kehittämään asianmukaisen strategian sosiaalisten tavoitteiden valtavirtaistamiseksi unionin varainkäytössä; katsoo, että sosiaalisten näkökohtien

[3] Euroopan parlamentin päätöslauselma 7. huhtikuuta 2022 EU:n tarjoamasta suojelusta Ukrainan sotaa pakeneville lapsille ja nuorille (https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0120_FI.html) ja Euroopan parlamentin päätöslauselma 15. joulukuuta 2022 monivuotisen rahoituskehyksen 2021–2027 vahvistamisesta: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio (https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0450_FI.html).

valtavirtaistamista unionin talousarviossa koskeva menetelmä olisi tarpeen, jotta voidaan varmistaa, että kaikissa unionin rahoittamissa politiikoissa noudatetaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa määriteltyä 20:tä periaatetta ja että unionin rahoituksella edistetään tai ei ainakaan haitata EU:n sosiaalisten tavoitteiden saavuttamista; kehottaa vahvistamaan työmarkkinaosapuolten osallistumista ja kumppanuusperiaatetta monivuotisen rahoituskehyksen suunnittelussa, täytäntöönpanossa ja seurannassa työntekijöiden ja sosiaalisten oikeuksien suojelun, työpaikkojen säilyttämisen, laadukkaiden työpaikkojen luomisen ja oikeudenmukaisen siirtymän osalta;

13. on huolissaan siitä, että palkat laskevat tällä hetkellä inflaation vuoksi ja useiden poikkeuksellisten energian hintasokkien seurauksena; korostaa, että palkankorotuksia tarvitaan kiireellisesti, jotta voidaan ylläpitää sisäistä kysyntää ja osallistavaa kasvua ja vähentää kaksinkertaisen kriisin vaikutuksia työntekijöihin ja kotitalouksiin; katsoo, että EU:n talousarviossa ja monivuotisessa rahoituskehyksessä tarvitaan lisätoimia, joilla työmarkkinaosapuolia voidaan auttaa nostamaan palkkoja valmiuksien kehittämistä koskevien kolmikantakehysten avulla, jotta voidaan nopeuttaa riittäviä vähimmäispalkkoja koskevan direktiivin odotettuja myönteisiä vaikutuksia ja sen täytäntöönpanoa;

14. kehottaa jälleen komissiota esittämään EU:n talousarvion sosiaalimenojen seurantamenetelmän, joka perustuu kestävän kehityksen tavoitteisiin ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteisiin, sisällyttämään hyvinvointi-indikaattorit sosiaali-indikaattoreiden tulostauluun ja mittaamaan monivuotisesta rahoituskehyksestä rahoitettavien eri rahastojen, välineiden ja järjestelyjen kokonaisvaikutusta työolojen ja hyvinvoinnin parantamiseen[4]; vaatii, että unionin varojen käyttöä koskevien sääntöjen on oltava sosiaalisten oikeuksien ja demokratian periaatteiden, Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin, kestävän kehityksen tavoitteiden ja työntekijöiden perusoikeuksien mukaisia; katsoo, että julkisia varoja olisi myönnettävä sellaisille työnantajille, jotka kunnioittavat työntekijöiden oikeuksia ja sovellettavia työehtoja;

15. korostaa, että ESR+:sta on tarjottava riittävästi tukea EU:n työmarkkinaosapuolten valmiuksien kehittämiseen esimerkiksi koulutuksen, verkostoitumistoimenpiteiden ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun vahvistamisen muodossa sekä työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen yhdessä toteuttamiin toimiin;

16. suhtautuu myönteisesti InvestEU-ohjelman, Euroopan innovaationeuvoston, innovaatiorahaston ja Euroopan puolustusrahaston lisäyksiin, joiden odotetaan johtavan investointeihin nettonollateollisuutta koskevan säädöksen kattamiin kriittisiin teknologioihin STEP-kehysvälineen tuella ja vahvistavan unionin avointa strategista autonomiaa; kehottaa siksi osoittamaan vähintään 102 miljoonan euron määrärahat nettonollateollisuutta koskevien koulutusyhteenliittymien perustamiseen ja toimintaan;

[4] Euroopan parlamentin päätöslauselma 5. huhtikuuta 2022 vuoden 2023 talousarvion valmistelua koskevista yleisistä suuntaviivoista, pääluokka III – Komissio (https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0106_FI.pdf) jatyöllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan lausunto budjettivaliokunnalle Euroopan unionin yleisestä talousarviosta varainhoitovuodeksi 2024 – kaikki pääluokat (https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/EMPL-AD-746942_FI.pdf).

17. muistuttaa, että Eurofoundilla, EU-OSHAlla, Cedefopilla, ETF:llä ja Euroopan työviranomaisella on erillisvirastoina tärkeä rooli erityisosaamisen tarjoamisessa unionin toimielimille ja jäsenmaille erityisesti työllisyys- ja sosiaaliasioista ja että niiden on saatava tarvittavat taloudelliset ja henkilöresurssit, jotta ne voivat hoitaa jatkuvasti kehittyviä tehtäviään;

18. painottaa Euroopan osaamisen teemavuoden 2023 merkitystä ja korostaa, että tarvitaan monivuotisesta rahoituskehyksestä asianmukaisesti rahoitettuja konkreettisia toimia ja politiikkatoimia, joilla kehitetään edelleen työllisyys- ja yrittäjyystoimenpiteitä.